

Kennsluáætlun

Textílmennt

Veturinn 2017-2018

1. bekkur

Kennari: Kristbjörg Hermannsdóttir

Verkgreinar í grunnskóla eiga það sameiginlegt að stuðla að alhliða þroska nemenda og búa þá undir daglegt líf og frekara nám á sviði verkgreina. Undir verkgreinar heyra hönnun og smíði, textílmennt og heimilisfræði. Í þeim fá nemendur tækifæri til að beita ímyndunarafla sínu, sköpunargáfu, þekkingu og verkfærni til að takast á við umhverfi sitt í markvissum tilgangi. Nemendur þjálfra hæfileika til að leita lausna á vandamálum, verða sjálfstæðir í verki, og læra að líta eigin verk og ákvarðanir gagnrýnum augum. Verklegr kunnátta hvílir á hefðum, tækni og verklagi sem mikilvægt er að nýjar kynslóðir tileinki sér. Nemandinn fæst við verkefni sem hæfa þroska hans, gerir tilraunir og nýtir tækni í vinnu sinni. Þetta eykur sjálfsöryggi og starfsánægju og gefur jafnframt tækifæri til sköpunar.

Verkgreinar sem kennslugreinar eiga sér langa sögu. Markmið þeirra hefur bæði verið að búa nemendur undir verkleg störf og einnig stuðla að alhliða þroska þeirra. Umhverfi okkar byggist að miklu leyti á tækni sem er einn af skapandi þáttum menningar og mótar ásýnd hennar, inntak, merkingu og tilgang. Í starfsumhverfi nútímans eru gerðar sífellt auknar kröfur til tækniþekkingar og skilnings. Í verkgreinum öðlast nemendur skilning á umhverfi sínu sem og grundvallarþekkingu. Verkfærni og skilningur, sem byggist á rótgrónum hefðum handverks, er einnig undirstaða að öflugri verkmenningu og nýsköpun. Að skilja og vera læs á umhverfið er forsenda þess að hafa áhrif á það.

Kennsla verkgreina er liður í því að skapa virðingu og jákvætt viðhorf til verklegrar vinnu og er einnig undirbúningur undir framhaldsnám í verklegum greinum. Hlutverk kennarans er að leiða nemandann þannig að hann verði sjálfstæður í verki, öðlist færni í að leysa vandamál, þjálfri eigið fagurskyn og skynhreyfifærni. Verkgreinar eru því hvoru tveggja góður undirbúningur undir lífið og frekara nám.

Lykilhæfni

Textílnám byggist meðal annars á þekkingaröflun, hugmyndavinnu og sköpun þar sem nemendur vinna með efni og áhöld greinarinnar á sjálfstæðan hátt. Lögð er áhersla á framkvæmd og ferli sem gefur nemendum tækifæri til að beita fjölbreyttum aðferðum og skilja eðli og eiginleika greinarinnar. Textílnám gefur nemendum tækifæri til að þroska samhæfingu hugar og handa, upplifa og tjá sig um leið.

Hæfniviðmið **við lok 4. bekkjar** samkvæmt aðalnámsskrá grunnskóla greinasvið 2013.

Handverk, aðferðir og tækni.

- notaðar einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum,
- unnið úr nokkrum gerðum textílefna,
- unnið eftir einföldum leiðbeiningum.

Sköpun, hönnun og útfærsla.

- tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu,
- skreytt textílvinnu á einfaldan hátt,
- gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni,
- leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum.

Menning og umhverfi.

- sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hátt,
- sagt frá nokkrum tegundum textílefna,
- fjallað um mismunandi klæðnað fólks með tilliti til veðurfars, athafna og tilefna,
- Notað ný og endurunnin efni í textílvinnu.

Grunnþættir

Samkvæmt Aðalnámsskrá grunnskóla eru grunnþættir menntunar sex: *Læsi – sjálfbærni - lýðræði og mannréttindi – jafnrétti - heilbrigði og velferð - sköpun.*

Sköpun, læsi og sjálfbærni eru stoðir sem eru samofnar textílmenningu og í textílmennt er tækifæri til þess að vinna með þær á áþreifanlegan hátt og tengja við aðra þætti til að efla skilning nemenda.

Námsefni:

- Uppskriftir og vinnulýsingar frá kennara
- Fagblöð, bækur og internetið

Markmið í 1. bekk þar sem horft er til hæfnimarkmiða yngsta stigs samkvæmt aðalnámsskrá:

Að nemendur

- noti einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum
- þjálfist í að vefa
- þjálfist í að klippa
- þjálfist í að þræða grófa nál
- þjálfist í að hnýta hnút
- læri þræðispor
- vinni lítið verkefni í tauþrykki
- noti ný og endurunnin efni í textílvinnu
- skreyti textílvinnu á einfaldan hátt
- vinni úr nokkrum gerðum textílefna
- þjálfist í að vinna eftir einföldum munnlegum leiðbeiningum
- hlusti og fylgi leiðbeiningum kennara
- vinni af áhuga og samviskusemi
- þjálfist frjóga og skapandi hugsun
- sýni umburðarlyndi og hjálpsemi
- vandi frágang á verkefnum
- gangi frá eftir sig
- gangi vel um tól og tæki í kennslustofunni

Leiðir:

Nemendur vinni verkefni með leiðsögn kennara þar sem leitast er við að efla sköpunarhæfileika og sjálfstraust þeirra. Hæfniviðmið eru höfð til hliðsjónar við verkefnaval.

Námsmat:

Stuðst er við frammistöðumat þar sem m.a. virkni og vinnubrögð í tímum eru metin. Auk þess er horft til allra hæfnimarkmiða og einstakir matsþættir valdir og metnir sérstaklega.

Verkefni skólaárið 2016-2017

1. **Hálsmen** Nemendur þjálfa fínhyfingar með því að þræða perlur á teygju. Rætt um liti, endurtekningar og mynstur.
  2. **Dúkur** Þræðispor lagt inn sem grunnur að útsaum. Nemendur velja liti og ræða litasamsetningar, frumliti, litablöndun sem og heita og kalda liti. Verkefnið þjálfar meðferð nálar og nemendur æfa sig í að þræða, binda hnút og fela enda. Verkefnið krefst nákvæmra vinnubragða, athygli og talningar. Ef þræðispor gengur vel er krosssaumur lagður inn við miðju dúksins.
  3. **Formakarll** Furðuvera úr filti þar sem unnið er með grunnform. Nemendur æfa sig að strika eftir formi, klippa, þræða og sauma þræðispor tvöfalt efni.
  4. **Vefur á platta** - Vegghengi sem er ofið með mislitu garni á platta. Verkefnið er samþætt bæði með myndmennt og tæknimennt.
  5. **Bókstafurinn** **Samþætt verkefni umsjónarkennara og textílmenntar.** Bókstafur vikunnar verður notaður sem form við gerð veggmyndar á striga. Stafurinn er málaður með taulitum og þræðispor saumað í kringum hann. Striginn er límdur á karton.
  6. **Tauprykk** - Handafar þrykk á filt og saumað með þræðispori í kring
  7. **Fólk og föt** - Fjallað um mismunandi fatnað eftir veðri og árstíðum. Förum í gegnum myndir sem sýna mismunandi klæðnað. Nem. teikna manneskju, klippa hana út og klippa síðan föt úr efnisafgöngum, líma á og setja hár úr garni.
5. **Við sjálf** - Nem. teikna hring og klippa út úr kartoni. Nemendur teikni sjálfsmynd þar sem þau er glöð öðru megin og reið hinu megin á. Gata með gatatöng og setja hár úr garni í götin. Fagurfræðileg sjónarmið rædd s.s. lögun, glaðlegt, hlýlegt o.s.frv.

Aukaverkefni

- Perlur þræddar á teigjur
- Guðsauga
- Puttaprjón
- Puttahekl
- Hjarta úr rauðu filtefni – saumað saman – fyllt með tróði – tala eða perla sett á og borði til að hengja upp (jólaverkefni)
- Ungi úr gulu filtefni – klippt og saumað saman – (páskaverkefni)
- Vinabönd, snúin, fléttuð, puttahekl
- Prjónakerlu bönd

Birt með fyrirvara um breytingar
Kristbjörg Hermannsdóttir

